

Akkoord van Parijs is 5 jaar oud: Wat kwam er nog maar van terecht? En wat voegde de Climate Adaptation Summit 2021 in Den Haag daaraan toe?

Tijdens de Klimaatconferentie COP21 werd op 12 december 2015 het Parijs Akkoord getekend door bijna 200 deelnemende landen¹. Belangrijkste doel is om de opwarming van de aarde onder de 2 °C te houden en te streven naar maximaal 1,5 °C.

Het Internationale Energie Agentschap, IEA, ging na wat de afgelopen 5 jaar is gerealiseerd in de context van het Parijs Akkoord². Sinds het afsluiten van het Parijs Akkoord zijn tussen 2015 en 2020 de CO₂-emissies met 1 GtCO₂³ per jaar afgenomen: van 34 GtCO₂ via een piek van 36 naar 33 GtCO₂. Die afname is geflatteerd, omdat er minder emissie was ten gevolge van de Covid pandemie uitbraak in 2020.

In het Adaptation Gap Report 2020⁴, gepubliceerd begin 2021, meldt de uitvoerende directeur van het United Nations Environment Programme, dat de wereld op weg is naar tenminste 3°C temperatuurstijging in deze eeuw.

DNV-GL⁵ concludeert in haar Energy Transition Outlook 2020 o.a. het volgende: het CO₂ budget dat wordt geassocieerd met een opwarming van 1,5°C is opgebruikt in 2028 en het budget voor 2°C in 2051. Onder de uitdrukkelijke waarschuwing dat dit getal onzeker is, leidt DNV-GL af, dat we afkoersen op een opwarming van de aarde van 2,3°C in 2100.

De conclusie kan alleen maar zijn, dat er in de afgelopen 5 jaar wereldwijd niet noemenswaard voortgang is geboekt om de doeleinden van het Parijs Akkoord te bereiken.

Hoe presteerde Nederland?

Als Nederlandse invulling van het Parijs Akkoord keurde de Eerste Kamer in 2019 de Klimaatwet goed. Deze legt vast wat NL in 2030 en 2050 bereikt moet hebben met het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen⁶. Het Klimaatakkoord⁷, de inhoudelijke invulling van de Klimaatwet, bevat afspraken tussen de overheid en representanten van vijf sectoren (elektriciteit, industrie, gebouwde omgeving, transport en landbouw).

Parallel aan de ontwikkeling van Klimaatwet en Klimaatakkoord speelde het wereldwijd opzienbarende proces, waarin Urgenda in 2015 van de Staat der Nederlanden eiste, dat de Staat in het belang van de Nederlandse bevolking méér maatregelen moest nemen om de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen te verminderen. In 2015 en 2018 stelden de rechtbank en het gerechtshof Urgenda in het gelijk. Op 20 december 2019 bevestigde de Hoge Raad het eerdere vonnis van het Gerechtshof en hield het rechterlijk bevel aan de

---

¹ https://www.europa-nu.nl/id/vjmhg41ub7pp/klimaatconferentie_parijs_2015_cop21#p2

² <https://www.iea.org/commentaries/as-we-mark-the-paris-agreement-s-5th-anniversary-we-continue-to-expand-our-work-on-energy-and-climate>

³ GtCO₂ staat voor gigaton CO₂ ofwel 1.000.000.000.000 kg CO₂

⁴ <https://www.unenvironment.org/resources/adaptation-gap-report-2020>

⁵ <https://download.dnvgl.com/eto-2020-download> ; blz. 234 en volgende

⁶ Niet alleen van CO₂, maar van het totaal van alle gassen die als broeikasgas bekend staan; waaronder bijvoorbeeld methaan, dat veel vrijkomt bij de runder en varkenshouderijen.

⁷ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Staat in stand, om de NL uitstoot van broeikasgassen voor eind 2020 niet met 20%, maar met ten minste 25% te verminderen ten opzichte van die in 1990⁸.

In haar Klimaatnota 2020⁹, rapporteerde de Nederlandse regering voor de eerste keer over de voortgang van het klimaatbeleid. Specifiek ook, hoe zij invulling heeft gegeven aan de uitvoering van het vonnis in de Urgenda-zaak. Die voortgang stelde teleur. Het kabinet concludeert, dat er snel extra stappen nodig zijn om er zeker van te zijn, dat NL haar reductie-doelen gaat halen. De Raad van State adviseerde met extra stappen niet te wachten tot het najaar van 2021¹⁰, zoals de cyclus van de Klimaatwet voorschrijft.

Hier kan de conclusie alleen maar zijn, dat ook Nederland tot nu toe te weinig voortgang heeft geboekt met plannen om de emissies van broeikasgassen terug te dringen.

Wat zijn plannen om de doelstellingen van het Parijs Akkoord wèl te bereiken?

China wil klimaatneutraal zijn in 2060, meldde president Yi Jinping in vergadering bij de Verenigde Naties op 22 september 2020¹¹.

De EU lanceerde in 2019 de European Green Deal¹² om in 2050 het eerste 'klimaat-neutrale blok' ter wereld te zijn.

En Nederland? De Klimaatnota 2020, bladzijde 9, meldt dat: *'Inmiddels is, mede dankzij inspanning van Nederland, door de Europese Commissie het Climate Target Plan en de bijbehorende Impact Assessment gepresenteerd. Hieruit blijkt dat een ophoging van het 2030-doel naar ten minste 55% CO₂-reductie ten opzichte van 1990 in de EU haalbaar en betaalbaar is in NL'. Gevolgd door de zin: 'Het kabinet is blij met de Europese voorstellen: deze zijn in lijn met het Regeerakkoord en Nederland heeft altijd samen met gelijkgezinde lidstaten voor een hogere ambitie gepleit.'*

Op de vijfde verjaardag van het Parijs Akkoord op 12 december 2020 tijdens de Climate Ambition Summit 2020¹³ spraken tal van leiders zich uit over hun actieplannen¹⁴.

Begin januari 2021 kondigde de executive director van het IEA aan¹⁵, dat zij in mei 2021 haar eerste allesomvattende plan zal lanceren om voor de energiesector 'net zero' te bereiken in 2050. Het plan zal gedetailleerd aangeven wat wereldwijd moet gebeuren om te herstellen van de Covid-19 crisis en om emissies in lijn te brengen met een temperatuurstijging tot 1,5°C.

---

⁸ <https://www.hogeraad.nl/actueel/nieuwsoverzicht/2019/december/staat-broeikasgassen-verminderen-voor-eind-2020/>

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/documenten/publicaties/2020/10/30/klimaatnota-2020>

¹⁰ <https://www.raadvanstate.nl/@123068/stappen-nodig-doelen-klimaatwet/>

¹¹ <https://fd.nl/economie-politiek/1358155/china-zet-ambitieuw-klimaatdoel-co-neutraal-in-2060>

¹² https://en.wikipedia.org/wiki/European_Green_Deal

¹³ <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/video/climate-ambition-summit-2020>

¹⁴ <https://www.ft.com/content/23998a2d-c436-40d3-a0e7-71064d391c4e>

¹⁵ <https://www.iea.org/commentaries/net-zero-by-2050-plan-for-energy-sector-is-coming>

De VS sluiten weer aan bij het Parijs Akkoord. Op 20 januari 2021, zijn eerste dag in functie, heeft Joe Biden per presidentieel decreet daartoe besloten.

Op 25 en 26 januari 2021 werd de online-worldwide Climate Adaption Summit 2021 gehouden, met Nederland als gastheer. Op deze digitale top is een omvattend Adaptation Action Agenda Actionplan bekend gemaakt¹⁶¹⁷, voor de 'Decade of Action towards 2030'. O.a. de Chinese vice eerste minister Han Zheng en de kersverse USA klimaat afgevaardigde John Kerry hebben daar (on line) gesproken. 'Adaptatie' staat voor 'het aanpassen aan klimaatveranderingen die onvermijdelijk komen gaan'¹⁸. Het gaat bijvoorbeeld over het beschermen van laaggelegen gebieden tegen de stijging van zeeniveau. Veel meer dan plannen, hoe nuttig ook, voegde deze conferentie niet toe.

Conclusie:

Sinds het Parijs Akkoord is aangenomen, is weinig gerealiseerd om de opwarming van de aarde onder de 2°C te houden en te streven naar maximaal 1,5°C. Er zijn en worden plannen gelanceerd om die doelen alsnog te gaan halen (mitigatie). En plannen om onze samenleving aan te passen aan de klimaatveranderingen (adaptatie). Ik ben heel benieuwd welke plaats kernenergie in al die plannen gaat krijgen. Als veiligste en met wind- en zonne-energie de minst CO2 producerende techniek om elektriciteit op te wekken¹⁹, is het de hoogste tijd dat ook snel vaart wordt gemaakt met het opvoeren van productie van kernenergie. Dat dient tegelijk adaptie en mitigatie van klimaatverandering.

Community Groene Kernenergie,
Ad Komen.

www.groenekernenergie.nl

de auteur is bereikbaar onder

ad.komen@me.com

17 februari 2021

---

¹⁶ <https://www.cas2021.com/about-cas2021/programme>

¹⁷ <https://www.cas2021.com/documents/media-articles/2021/01/26/cas-2021-wrap-up>

¹⁸ Dit tot onderscheid van 'mitigatie', wat staat voor 'het bestrijden van de menselijke oorzaak van klimaatverandering.

¹⁹ <https://ourworldindata.org/safest-sources-of-energy>